

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

62. అల్ జుముఅహ్ సూరా పరిచయం

సూరహ్ జుముఅహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 11 వాక్యాలు, రెండు రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ ప్రారంభ వాక్యాల్లో ఇబ్రాహీమ్ (అ) దుఆను గురించి సూచించడం జరిగింది. వారి ప్రార్థనా ఫలంగానే ముహమ్మద్ (స)ను దైవప్రవక్తగా పంపించాడు అల్లాహ్. ఇందులో కొంతమంది ముస్లిములను హెచ్చరించటం జరిగింది. వీరు ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి జుమా (నమాజు) మర్యాదలను, ప్రవక్త (స) పట్ల భక్తి ప్రపత్తులను విస్మరించారు. ముస్లిములు సాఫల్యం పొందాలంటే యూదులను, అవిశ్వాసులను అనుకరించరాదని హెచ్చరించడం జరిగింది.

62. అల్ జుముఅహ్

ఆయత్లు : 11

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఆకాశాలలోని ప్రతి వస్తువూ, భూమిలోని ప్రతి వస్తువూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతోంది. ఆయన విశ్వసామ్రాట్టు, ఎంతో పరిశుద్ధుడు, అత్యంత శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడు. (2) ఆయనే నిరక్షరాస్యులలో ఒక ప్రవక్తను స్వయంగా వారి నుండే ప్రభవింపజేసాడు. ఆ ప్రవక్త వారికి ఆయన వాక్యాలను వినిపిస్తున్నాడు. వారిని పరిశుద్ధ పరుస్తున్నాడు. వారికి గ్రంథాన్నీ, వివేకాన్నీ బోధిస్తున్నాడు. వాస్తవానికి దీనికి పూర్వం వారు పూర్తిగా మార్గం తప్పి ఉన్నారు. (3) ఇంకా వారితో చేరని ఇతరుల కొరకు కూడ. అల్లాహ్ అత్యంత శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను. (4) ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, తాను కోరినవారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన గొప్ప అనుగ్రహశాలి.

(5) తౌరాత్ గ్రంథ బాధ్యతా భారం మోపబడినప్పటికీ, దానిని మోయనివారు, పుస్తకాల బరువును మోసే గాడిదను పోలి ఉన్నారు. అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించిన వారి పోలిక దీనికంటే కూడ ఘోరమైనది. ఇటువంటి దుర్మార్గులకు అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు.

﴿أَيُّهَا 11﴾ ﴿سُورَةُ الْجُمُعَاتِ مَدِينَةُ﴾ ﴿رُكُوعًا 2﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ

الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا

عَلَيْهِمْ آٰیٰتِهِ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ

وَالْحِكْمَةَ ۗ وَانْ كٰنُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلٰلٍ

مُّبِينٍ ﴿2﴾

وَآخَرِينَ مِّنْهُمْ لَبٰآ يَلْحَقُوْا بِهِمْ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ

الْحَكِيمُ ﴿3﴾

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو

الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿4﴾

مَثَلُ الَّذِينَ حَمَلُوْا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا

كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا ۗ بِئْسَ مَثَلُ

الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوْا بِآٰیٰتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي

الْقَوْمَ الظٰلِمِيْنَ ﴿5﴾

(6) వారితో ఇలా అను, “ఓ యూద ప్రజలారా! ఒకవేళ మిగతా ప్రజలందరికంటే మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు ప్రియమైనవారు అనే గర్వం మీకు ఉంటే, చావును కోరుకోండి. మీ ప్రగల్భాలు నిజమే అయితే, ఈ పని చెయ్యండి. (7) కాని వారు, తాము చేసుకున్న అకృత్యాల కారణంగా చావును ఎన్నటికీ కోరుకోరు. అల్లాహ్ ఈ దుర్మార్గులను బాగా ఎరుగును. (8) వారికి ఇలా చెప్పు, “ఎ చావు నుండి మీరు పారిపోతున్నారో, అది మీకు తప్పకుండా వచ్చి తీరుతుంది. ఆ తరువాత మీరు రహస్య విషయాలు, బహిరంగ విషయాలు అన్నింటినీ ఎరిగిన వాని ముందు హాజరుపరచబడతారు. అప్పుడు ఆయన మీకు మీరేమేమి చేస్తూ ఉండేవారో అవన్నీ తెలుపుతాడు.” (9) విశ్వాసులారా! శుక్రవారం నాడు నమాజుకై పిలిచినప్పుడు, అల్లాహ్ సంస్మరణ వైపునకు పరుగెత్తండి; క్రయ విక్రయాలను వదలిపెట్టండి. మీరు గ్రహించగలిగితే, ఇదే మీకు అత్యంత శ్రేయస్కరమైనది. (10) ఆపై నమాజు ముగిసిన తరువాత భూమిపై వ్యాపించండి. అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించండి; అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి, బహుశా మీకు సాఫల్య భాగ్యం కలుగవచ్చు. (11) వారు, వ్యాపారం, వినోద క్రీడలు జరుగుతూ ఉండగా చూచి అటువైపు పరుగెత్తారు, నిన్ను నిలబడి ఉన్న స్థితిలో వదలివెళ్లారు. వారితో ఇలా అను, “వినోదక్రీడల కంటే, వ్యాపారం కంటే అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే శ్రేష్ఠమైనది. అల్లాహ్ అందరి కంటే మేలైన ఉపాధి ప్రదాత.”

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زِعْمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ
لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿6﴾

وَلَا يَتَمَنَّوْنَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ ۗ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿7﴾

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ
مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿8﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۗ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿9﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿10﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِلِينَ ۗ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمَنْ
الْتِجَارَةِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزِقِينَ ﴿11﴾

1 - 11 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఇబ్రాహీం యొక్క దుఆల ప్రభావం వల్ల మీలో నుండే ఒకరిని దైవప్రవక్తగా పంపడం జరిగిందని గుర్తు చేయబడింది. ఇలా కేవలం మిమ్మల్ని అజ్ఞానాంధకారాల నుండి బయటికి తీయటానికే చేయబడింది. ఈ

సువర్ణావకాశాన్ని గుర్తించాలని ఉపదేశించబడింది. ఆ తరువాత ముస్లిములను ప్రవక్తను అగౌరవ పర్చరాదని హితోపదేశం చేయబడింది. అయితే అప్పటికి కొంతమంది ముస్లిములు ఇస్లాంలో ప్రవేశించి ఉన్నారు. కాని ఇంకా ఇస్లాంను అర్థం చేసుకోలేదు. ఇస్లాంలో ప్రవేశించిన వ్యక్తి తన ప్రాణాలను, సంపదలను అన్నిటిని అల్లాహ్ కు సమర్పించి ఉంటాడు. యూదుల మహాపరాధం వల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు. ముస్లిములను యూదుల అడుగుజాడల్లో నడవకూడదని ఆదేశించడం జరిగింది.

1 - 11 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం

1 : ఈ విశ్వంలోని సమస్త ప్రాణులు అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. సప్తాకాశాలు, భూమి, వాటిలో ఉన్నవన్నీ కూడా ఆయన పవిత్రతనే కొనియాడుతున్నాయి. ఆయన స్తోత్రంతో పాటు, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడని వస్తువంటూ లేదు. అయితే మీరు వాటి స్తుతిని గ్రహించలేరు. (అల్ ఇస్రా : 44) (ఇబ్నె కసీర్)

2 : ఉమ్మీలు అంటే అరబ్బు నిరక్షరాస్యులు, వీరిలో చాలామంది చదువురాని వారు అంటే అందరివైపు పంపబడ్డారు. అయితే ప్రత్యేకంగా వీరికొరకు అని అర్థం. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

3 : నానుండి మూడు తరాల తర్వాత వారిలో కొంతమంది ఎటువంటి విచారణ లేకుండా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ గౌరవనీయుడని, వివేకవంతుడని పేర్కొన్నారు. (ఇబ్నె అబీ హాతిమ్)

5 : యూదులు తొరాతును పఠించారు. దాన్ని కంఠస్థం చేసుకున్నారు. కాని దాన్ని అనుసరించలేదు. మహాప్రవక్త (స) దైవదౌత్యాన్ని గురించి అందులో పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన చిహ్నాలను గురించి కూడా పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన్ను విశ్వసించమని కూడా నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. ఆయన సత్య ప్రవక్త అని వారికి తెలుసు. అయినప్పటికీ కొన్ని ఈర్వాద్యేషాల వల్ల విశ్వసించలేదు. అందువల్లే వారిని గాడిదలుగా వర్ణించడం జరిగింది. వాళ్ళ వద్ద గొప్ప గొప్ప గ్రంథాలు ఉండేవి. కాని వాటిలో ఏముందో వారికి తెలిసేది కాదు. అయితే ఈ ఉదాహరణ ఇలాంటి వారందరికీ వర్తిస్తుంది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

8 : అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) ద్వారా యూదులను “మీరు పాపకార్యాలను చేస్తూ చావుకు భయపడుతున్నారు. అయితే అది వచ్చి మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ముందు నిలబెడుతుంది. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని విచారించటం జరుగుతుందని” హెచ్చరించటం జరిగింది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

9 : మదీనాలో కొందరు ముస్లిములు జుమా సమయంలో కూడా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించేవారు. అల్లాహ్ జుమాహ్ కొరకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని ఆదేశించాడు. అజాన్ అయిన వెంటనే ప్రాపంచిక వ్యవహారాలను వదలి జుమాహ్ లో పాల్గొనవలసిందిగా ఆదేశిస్తూ ఇందులోనే మీకు లాభం ఉందని గుర్తుచేసాడు.

10 : జుమా నమాజు తర్వాత సంపాదన ఆర్జించడం ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. జుమా తర్వాత మస్జిద్ ద్వారం వద్ద నిలబడి ఆకాక్ బిన్ మాలిక్ ఓ అల్లాహ్ నేను నీ పిలుపుపై హాజరయ్యాను. నీ విధిని పూర్తి చేసాను. నీ ఆదేశానుసారం ఆహార సంపాదనకు బయలుదేరాను. నన్ను అనుగ్రహించు. ఎందుకంటే నీవే ఆహారం ప్రసాదించే వాళ్ళలో గొప్పవాడవు అని ప్రార్థించేవారు. (ఇబ్నె అతిమ్). అదేవిధంగా వ్యాపారంలో నిమగ్నమయి కూడా అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ ఉండాలి. ప్రాపంచిక స్వలాభాలకు పరలోక గొప్ప లాభాలను త్యజించరాదు. (ఇబ్నె కసీర్)

11 : దీన్ని గురించి బుఖారీ, ముస్లిమ్ లలో ఉల్లేఖాలున్నాయి. జాబీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ఉల్లేఖనం : ఒకసారి ప్రవక్త (స) ఖుత్బా ఇస్తున్నారు. ఆ సమయంలో ఒక వ్యాపార వర్గం ఆహార ధాన్యాలను తీసుకువచ్చింది. అది గ్రహించి మస్జిద్ లో ఉన్న వారిలో ఒకరి తర్వాత ఒకరు బయటికి వెళ్ళసాగారు. చివరికి 12 మంది మిగిలిపోయారు. వారిలో అబూబకర్, ఉమర్ లు కూడా ఉన్నారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది.